

RUSKO, NOVOROSSIJSK

Účast na festivalu krajanů v Praze

Tamara Bartková

Začátkem letošního školního roku jsme se s pěveckým spolkem *Kytice* zúčastnili *Krajanského festivalu v Praze* a obdrželi druhé místo v kategorii písní.



Oslavy svátku svatého Václava

Ve spolupráci s místní základní školou v Mefoděvce jsme oslavili svátek svatého Václava a seznamovali žáky s historií a tradicemi Čechů.



CHORVATSKO, DARUVAR

Česká kultura v Chorvatsku

Bohdana Pěva Šolcová

Před několika lety se v českém krajanském prostředí v Chorvatsku začaly pořádat Dny české kultury. České besedy organizují přednášky o české kultuře, pořádají výstavy, ochutnávky českých jídel a vystoupení folklorních skupin. Fenomémem těchto Dnů se staly staročeské jarmarky, kde návštěvníci mohou zakoupit tradiční jarmareční zboží, ochutnat bramborák, buchty a další jídla, která si Češi přinesli ze své původní vlasti. Velmi oblíbeným doprovodným programem se stala ukázka starých tradičních řemesel. Letos v září byly zahájeny Dny české kultury v mnoha Besedách. Jednou z nich byla Beseda v Šibovci, kde pozornost kolemjdoucích přitáhli bratři Besprskové z České besedy Tréglava se svým provaznickým řemeslem. Před několika lety našli na půdě svého domu starý dřevěný stroj na stáčení provazů. *„Zajímalo nás, jak se vlastně provazy vyrábějí, a tak jsme se sami naučili se strojem pracovat. Jednoho dne nám předseda naší Besedy navrhnul, abychom výrobu předvedli lidem na jarmarku. Připadalo nám, že to lidi nebude zajímat, ale byli jsme velmi překvapeni, že jsme se stali atrakcí jarmarku. Od té doby se svým provaznictvím objíždíme pokud možno co nejvíce staročeských jarmarků v Chorvatsku.“*

Tradice přehlídky pěveckých sborů a skupin stále žije. Také letos v září zpívaly pěvecké skupiny v Českém domě T. G. Masaryka v Rijece, kde tradice krajanských Zpěvánek začala. Šest pěveckých skupin zazpívalo svůj repertoár se závěrečnou krajanskou hymnou „Ta naše písnička česká“. Druhá část krajanských Zpěvánek se bude odehrávat v říjnu ve Velkých Zdencích, kam se chystá čtrnáct pěveckých skupin, a poslední třetí část se odehraje v prosinci v Kaptolu, kde zazpívá sedm skupin. Pěvecké skupiny se pravidelně scházejí a za pomoci učitele z České republiky zkoušejí starý i nový repertoár.

Divadelní sezóna začala. Zatím zahájil divadelní zkoušky ochotnický soubor České besedy Daruvar. Jiné soubory se na práci zatím připravují. Největší problém je totiž nalézt vhodnou hru. Pomoc učitele z České republiky přijaly spolky s velkou radostí.

V základních a mateřských školách probíhá výuka českého jazyka za pomoci vyslaného učitele. Celé září bylo věnováno podzimu a sbírání hub. Bohatá houbařská sezóna je totiž ústředním tématem každodenního života Čechů v Chorvatsku. Žáci se naučili „houbařské“ písně, dramatisovali pohádky, luštili kvízy a hráli hudebně pohybové hry.

Ani svátek sv. Václava není zapomenut. Zpěvačky ze skupiny Lipovecká děvčata zpívaly české písně, mezi nimiž byla prastará píseň „Svatý Václave“, při mši v kapličky ve vesnici Lipovec. Sv.

Václav se slavil také ve vesničce Jazvenik, kde se kolem kapličky shromáždili obyvatelé

Jazveniku a hosté. Zvláště vynikly jazvenické děti ve svých nových krojích.

UKRAJINA, ŽYTOMYR

Kampaň Číst Havla

Eva Řezníčková



Knihovna Václava Havla v Praze spustila v září kampaň *Číst Havla*. Cílem je žákům základních a středních škol pomoci poznat Václava Havla nejen jako velkou postavu české historie, ale především jako čtivého a podnětného spisovatele. Jádrem čtenářské kampaně tvoří ukázky z Havlova díla, které načítali mladí herci, youtubeři a bloggeři.

V Žytomyru jsme celé září opakovaně sledovali videoukázku „Továrna Dobra“ (první část kampaně), vyprávění v podání Tomáše Mačka, který vystupuje pod jménem Thom Artway. K ukázce byl metodický materiál a pracovní list s otázkami. Jde o nedokončenou pohádku, sen malého chlapce, který je společný všem dětem.

Bavila jsem se s žáky o tom, jakými způsoby by se oni snažili získat peníze, jak by stavbu továrny řešili, co vše by ve své továrně chtěli udělat pro dobro pracovníků. „Hra“ zaujala natolik, že všichni v závěru psali, jak by si představovali svoji „dobrovku“ a Jaroslav maloval výkres. Pochopili, že Havel by svého cíle nedosáhl bez pomoci a rady ostatních. Továrna na dobro je příkladem ideálního světa.

Následovala beseda k 81. výročí Havlova narození (nar. 5. 10. 1936). Všechny překvapila Nast'a s informací, že v Kyjevě byla na bulváru Václava Havla a viděla plaketu, u které se kolemjdoucí fotí. Bulvár je dlouhý asi pět kilometrů a byl přejmenován loni v prosinci (dříve Ivana Lapse). Pro všechny jsem připravila zajímavé skupinové aktivity (hádkanky, skrývačky, doplňovačky, křížovky a osmisměrky), které měly pomoci při hledání odpovědí na otázky v kvízu, který se týkal Havlovy osobnosti.

Ve spolku jsme prožili příjemné odpoledne. Před odchodem všichni ochutnali „karavaj“, který přinesla do spolku krajanka Inna. Karavaj je ruský sváteční chleba, který se podává při slavnostních příležitostech.

UKRAJINA, ŽYTOMYR

Olympiáda z českého jazyka a Ples na Ukrajině

Eva Řezníčková

Česká národní rada na Ukrajině ve spolupráci s Velvyslanectvím ČR na Ukrajině a MZV ČR pořádá pravidelně ve dvouletých intervalech olympiádu českého jazyka a Ples

Dne 15. září se na škole v Mykolajevce ve Vinické oblasti na Volyni uskutečnilo v pořadí IV. kolo olympiády v českém jazyce, kterého se zúčastnili žáci napříč všemi krajanskými spolky, z každého krajanského spolku dva zástupci. Olympiáda se sestávala ze dvou kategorií, každá kategorie /A1, A2, B1, B2/ měla tři části, a to poslech, didaktický test /čtení s porozuměním/ a 6 konverzačních témat běžného života. Žáci měli možnost ověřit si své znalosti z češtiny a zjistit, jaká je jejich slovní zásoba. A výsledky?

Soutěžící si vedli velmi dobře a za jejich přístup a odhodlání všem patří velké poděkování.

Vítězové převzali diplomy a knižní odměny od paní Muchiny, předsedkyně České národní rady Ukrajiny, českého velvyslance na Ukrajině Radka Matuly, Davida Maška, rady-vyslance, tiskového mluvčího velvyslanectví, Jaroslava Kantůrka, zvláštního zmocněnce pro krajanské záležitosti a paní Novotné, oba za MZV ČR.

Druhý den se v odpoledních hodinách pořádal v Mykolajevce XVII. Ples, folklorní přehlídka krajanských spolků na Ukrajině. Stejně jako na předcházejících Plesech bylo cílem přiblížit krajanům český folklor a jeho pestrost. Český folklor na Ukrajině žije a není jen otázkou starších generací. Ples se za dobu trvání stal vyhledávanou kulturní akcí mezi krajany napříč všemi generacemi. Doplňujícím programem byl řemeslný jarmark, ukázka místních tradičních řemesel, která bývá součástí všech Plesů a mezi návštěvníky se těší velké oblibě.

Pamětnice paní Míla /70 let/ ze Žytomyrského spolku volyňských Čechů v rozhovoru řekla: *„K folkloru mám velmi blízko. V naší rodině v Krošně České jsme stále zpívali české národní písničky, znám je dodnes a mám z nich velkou radost. Jsem šťastna, že se mohu přehlídek stále aktivně zúčastňovat. Když se řekne česká lidová kultura a folklor, vybaví se mi na prvním místě české tradice. Tradice, které dodnes u nás žijí a připomínají českou minulost a předky. Jsem moc ráda, že se takové akce pořádají, nás krajany spojují, máme možnost se bavit a uchovávat české hodnoty v nejrůznějších oblastech na Ukrajině“.*

Nad XVII. Plesem převzaly záštitu Česká národní rada Ukrajiny, Velvyslanectví ČR na Ukrajině a MZV ČR. Velké poděkování patří paní Larise Jaroslavovně Lanovik, která se organizačně na obou akcích podílela.

Poděkování patří všem vystupujícím, kteří svým aktivním životem a hlubokým vztahem k českému folkloru nesou odkaz české národní identity lidu žijícího na Ukrajině.

UKRAJINA, ČECHOHRAD

Září v Čechohradu a Melitopolu

Vladimíra Pěčonková

Ve dnech 15. a 16. září se na Ukrajině, nedaleko Vinice, konal festival české písně PLES a zároveň olympiáda v ČJ. Na festivalu vystoupily za Čechohrad Čechohradská hudba a dechový orchestr, za Melitopol pěvecký soubor Bohemia.

Děti z Čechohradu obsadily na olympiádě pěkná druhá a třetí místa.

24. září se konaly v Melitopolu Dny města. Českou obec reprezentoval opět pěvecký soubor Bohemia. Velký úspěch u českého stánku zaznamenaly zejména české buchty s mákem, knedlík, nebo pečené koleno.

30. září slaví na Ukrajině svůj svátek babičky a dědečkové. S dětmi 2.–4. třídy jsme pro ně připravily taneční a pěvecké vystoupení i veršované blahopřání. Vystoupení dětí se všem moc líbilo.

BRAZÍLIE, BATAYPORA

Pražské Jezulátko

Markéta Pilátová

V brazilském městě Batayporã se 2. 9. 2017 slavnostně otevřela kaplička s Pražským Jezulátkem. Tamní české komunitě přivezl repliku známé sošky pražský arcibiskup Dominik Duka už v roce 2003, kdy byly v Riu de Janeiro Světové dny mládeže. Potomci českých přistěhovalců si od nové modlitebny slibují další posílení vztahů s Českou republikou.

Kapličku je postavená na pozemku, kde zároveň stojí Centrum historické paměti Jindřicha Trachty, v němž mimo jiné probíhá také výuka českého jazyka a kultury. Tato instituce shromažďuje vzpomínky a dokumenty na dobu první poloviny 20. století, kdy do oblasti přišli osadníci v rámci projektu Jana Antonína Bati. Do kaple by měl v budoucnu přibýt i zvon. Ozdoby na kapliče jsou inspirované kapličkou ve Veselí nad Moravou, odkud pochází honorární konzul v Batayporã a propagátor vzájemných vztahů Evandro Trachta. Z Veselí pocházel jeho dědeček Jindřich, který byl v Batayporã starostou. Pan Evandro Trachta celý projekt inicioval a slavnostní otevření kapličky prožívalo celé městečko založené Janem Antonínem Baťou v padesátých letech minulého století s velkým zájmem. Slavnostního otevření se zúčastnili také někteří členové folklórního souboru *Klenot* ve slavnostních krojích, zástupci velvyslanectví a mnoho dalších osobností místního politického a kulturního života.